

Боље Организовани Ресурси за заштиту животне средине

ПЛАТФОРМА ЗАЈЕДНИЧКОГ ДЕЛОВАЊА ЕКОЛОШКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА ГРАДА БОРА

I

Ова ПЛАТФОРМА ЗАЈЕДНИЧКОГ ДЕЛОВАЊА ЕКОЛОШКИХ ОЦД доноси се ради бољег организовања ресурса ОЦД у анимирању заинтересованих грађана и укупне јавности за веће, квалитетније и делотворније учешће у доношењу одлука о животnoj средини и тиме већег доприноса одрживом развоју града Бора и Србије у целини.

Ова Платформа користиће се у поступку доношења докумената јавне еколошке политике - стратегија, програма и планова, закона и подзаконских аката и других националних и локалних докумената који се у целини или делом тичу еколошке проблематике, као и у одлучивању о стратешким проценама утицаја и проценама утицаја на животну средину, доношењу интегрисаних дозвола и извештаја о безбедности СЕВЕСО постројења у складу са обавезама које произлазе из домаћег законодавства укључујући и потврђене међународне уговоре.

II

ПЛАТФОРМА из претходног члана доноси се у циљу практичне примене Архуске конвенције, која је потврђена Законом о потврђивању конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС“ 38/2009) Закључка о утврђивању Смерница за укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа („Сл. гласник РС“ 90/2014), Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика ("Службени гласник РС", број 8 од 8. фебруара 2019.) , као и Одлуке Скупштине града Бора о јавним расправама (Службени лист града Бора, бр. 8. од 19 марта 2019.), а уважавајући потребу за већим учешћем грађана у доношењу одлука од значаја за заштиту животне средине.

У свим законима који се односе на животну средину посебним члановима је дефинисана улога еколошких организација као заинтересованих страна у процесима одлучивања о животnoj средини. Еколошке организације треба да се изборе у предстојећим активностима на измени и допуни ових закона у оквиру процеса приступања ЕУ да се одредбе о улози, правима и одговорностима еколошких ОЦД појачају, прецизирају и разраде и у одговарајућим подзаконским актима.

III

Кључни проблеми у реализацији активности еколошких ОЦД у процесу одлучивања о заштити животне средине су недовољни капацитети, пре свега недостатак знања о стању и основним циљевима, правцима и мерама решавања проблема животне средине и новим концептима заштите животне средине - одрживи развој, зелена економија, циркуларна економија, климатске промене и др., недовољна знања о процедури одлучивања и правима и обавезама ОЦД као "заинтересованих страна" у процесу одлучивања о животној средини, недовољна повезаност и међусобна сарадња еколошких ОЦД, као и сарадња са органима државне и локалне власти, научним и стручним институцијама, предузећима и другим актерима, недовољна информисаност о јавним еколошким политикама и текућим процесима израде, усвајања и примене докумената еколошке политике и друго. Ови проблеми одређују и врсте и садржај активности еколошких ОЦД у подизању њихових капацитета за учешће у одлучивању о животној средини.

IV

Едукацију својих сарадника, активиста и чланова, као и осталих грађана, еколошке ОЦД могу успешно реализовати само у међусобној сарадњи и сарадњи са осталим актерима - преваходно са стручним и научним институцијама и државним и локалним органима. При том садржај едукације треба да обухвати како основне еколошке проблеме тако и процедуре одлучивања о њиховом решавању. У граду Бору постоје одговарајући услови за интензивнију едукацију у том смислу: стручне и научне институције као што су Технички факултет и Техничка школа, Институт за рударство и маталургију, Регионална инжењерска комора, струковне организације (Српско хемијско друштво, Српско лекарско друштво) традиционални еколошки научно-стручни скупови и научне манифестације намењене младима, вишегодишњи едукативни програми као што је програм Еколошки дани Бора, остварена сарадња са Министарством за заштиту животне средине и Канцеларијом града Бора за заштиту животне средине и др. И поред изузетно добре сарадње са Канцеларијом града Бора за заштиту животне средине, еколошке организације осећају недостатак других тела у локалној самоуправи, као што је Савет за екологију - Зелени савет, посебно задужени члан Општинског већа или помоћник градоначелника, недовољну кадровску попуњеност саме Канцеларије и др. те зато обнављају своје раније покренуте иницијативе и договоре са руководством локалне самоуправе да се ова тела формирају и Канцеларија кадровски ојача. Такође је неопходно да руководство града задужи једног од радника градске управе за контакте и сарадњу са организацијама цивилног друштва слично већини осталих локалних самоуправа и државних органа у Србији.

V

Ради веће мотивације и информисања грађана и еколошких ОЦД за учествовање у процесима одлучивања о животној средини неопходно је да се медији више баве питањима животне средине, али континуирано и пратећи све фазе одлучивања о кључним документима еколошке политике, како нашег града тако и националних докумената који имају посебан значај за борску средину. То значи да није само довољно објављивати само позиве за јавне расправе, већ и резултате тих расправа и одговоре и одлуке овлашћених органа, до праћења реализације усвојених докумената еколошке политике.

Еколошке организације са своје стране треба да своје активности и ставове у оквиру јавних расправа и других активности у процесу одлучивања о животној средини објављују преко својих страница на интернету и друштвеним мрежама, конференцијама за медије, редовним програмским активностима и манифестацијама како би их учиниле доступним грађанима. При том треба да остварују међусобну сарадњу како би се помогло оним организацијама које немају довољно развијене сопствене канале информисања.

VI

Сарадњу са државним и локалним органима, еколошке организације Бора виде на свим нивоима које дефинишу Смернице Владе Републике Србије за укључивање организација цивилног друштва у процесу доношења прописа - од информисања, преко консултација све до највишег нивоа међусобне сарадње и партнерства. Еколошке организације очекују да одговорни органи располажу листама организација које имају капацитета да буду партнери у процесу доношења прописа и да те организације посебно обавештавају и укључују у радне групе, комисије, јавне расправе, тела за мониторинг и др. Еколошке организације дакле не виде себе као противника већ као партнера, што очекују и од одговарајућих државних и локалних органа власти. Да би оствариле своју улогу у процесима доношења еколошких и сродних прописа, и тиме допринеле одлучивању о животној средини и одрживом развоју, еколошке организације Бора очекују да добију и одговарајућу подршку државних и локалних органа, пре свега у реализацији информисања и обуке својих чланова и грађана, развоју информисања преко ИКТ технологија и др.

VII

Повезујући се међусобно у мреже, коалиције и др. еколошке организације Бора ће удружити своје кадровске ресурсе, покрити поједина специфична питања зависно од подручја деловања и програмске оријентације сваке организације, у одређивању представника ОЦД у различитим радним групама и органима, заједнички наступити у јавним расправама и др.

VIII

Стратешко опредељење у заштити животне средине је да она мора бити укључена у све секторске политике, што значи да подручје интересовања еколошких ОЦД не могу бити само уже схваћена документа еколошке политике, већ и сва остала документа јавних политика које захватају и одређена питања животне средине. За нашу средину најважније је да у наредном периоду обезбедимо сарадњу еколошких ОЦД у подизању њихових капацитета за следеће документе јавних политика:

- доношење **Просторног плана Републике Србије** за период 2021-2035., новог **Просторног плана Тимочке крајине** и новог **Просторног плана града Бора**, претходно измене и допуне Просторног плана општине Бор,
- доношење **Просторног плана посебне намене рударског басена Бор-Мајданпек**,
- доношење новог Просторног плана посебне намене хидроакумулације Боговина,
- измене и допуне Плана генералне регулације градског насеља Бор,
- **Просторни план генералне регулације подручја ветропарка**,
- доношење планова детаљне регулације, урбанистичких пројеката и др.

- израда **Програма развоја града Бора** који ће заменити досадашњу локалну Стратегије одрживог развоја
- израда **локалне Стратегије развоја туризма**
- израда **Програма заштите животне средине Бор** - раније ЛЕАП
- израда Плана енергетске ефикасности
- израда, доношење и спровођење локалних планова заштите ваздуха, вода, земљишта, буке, управљања отпадом, заштите природе, јавног здравља и др.
- измене и допуне низа закона о животној средини у процесу приступања ЕУ
- посебно измене и допуне **Закона о стратешкој процени утицаја и закона о процени утицаја,**
- стратешке процене утицаја за различите планове
- процене утицаја на животну средину за различите рударске, индустријске и друге објекте,
- извештаја о безбедности СЕВЕСО постројења,
- доношењу решења о интегрисаним дозволама,
- одлуке о изради различитих докумената еколошке и сродних јавних политика

Бор, 16.6.2020.

еколошке ОЦД града Бора:

Друштво младих истраживача
 Грађанска читаоница Европа
 Удружење ГРУПА 55
 Удружење Вилаж
 Удружење Екобаштина
 Покрет за ново доба
 Фондација Берко
 Српско хемијско друштво - Подружница Бор
 Дом омладине Бор
 Удружење Алтернатива
 Удружење Гипси Соул
 Удружење Чукару Пеку
 Удружење Еко Еаст
 Еколошко друштво Слатина
 Покрет потрошача Бор
 Мултиетнички центар за развој регије ДУНАВ 21-Бор
 Српско лекарско друштво